

Handlingsplan Regionrådet for Fjellregionen 2021-2022 (utkast behandlet i arbeidsutvalget 3. mars 2021)

Denne handlingsplanen inneholder tiltak som skal iverksettes i tråd med Strategisk plan for Regionrådet for Fjellregionen, vedtatt i juni 2020.

Strategiplanen er gjengitt i svart tekst, mens utkastet til handlingsplan er gjengitt i blå tekst, innspill fra høringsuttalelser i rød tekst og regionrådgivers vurdering i grønn tekst.

Visjon

«Rom for å skape - tid til å leve»

I perioden 2020-2024 skal regionrådet samarbeide om følgende mål:

- **Det skal utarbeides en felles strategi for gjennomføring av FNs bærekraftsmål i Fjellregionen. Dette skal blant annet gjøres gjennom et felles kunnskapsgrunnlag for kommunale klima- og energiplaner. Tiltak iverksettes gjennom kommunale handlingsplaner.**

Regionrådet for Fjellregionen skal i løpet av 2021-2022 gjennomføre følgende tiltak:

-bidra økonomisk til felles kunnskapsgrunnlag for kommunale klima- og energiplaner og etablering av samarbeid med FOU-miljøer

Ansvar: Arbeidsutvalget

-gi innspill til regionale planer, strategier og i andre interessepolitiske sammenhenger til Innlandet fylkeskommune, statlige organer og andre

Ansvar: Arbeidsutvalget

-utarbeide en felles strategi for gjennomføringen av FNs bærekraftsmål i Fjellregionen med prioritering av fellestiltak

Ansvar: Arbeidsutvalget i nært samarbeid med ansvarlige for arbeidet med felles klima- og energiplaner og andre samarbeidspartnere

Innspill fra Alvdal:

«Når det gjelder det skisserte arbeidet med FN' s bærekraftsmål støtter Alvdal kommune tanken om å diskutere seg gjennom alle bærekraftmålene. Det vurderes likevel som nødvendig etter en slik helhetlig gjennomgang å gjøre en prioritering av enkelte mål som det skal jobbes spesielt med for vår region.»

Innspill fra Tynset:

Kommunestyret i Tynset gir sin tilslutning til hovedlinjene i den foreslåtte handlingsplanen for Regionrådet for Fjellregionen 2021–2022, med endringer beskrevet i saksutredningen. Handlingsplan for Regionrådet bør i tillegg til de nevnte bærekraftmålene også fokusere på FNs bærekraftsmål nummer 15 «Livet på land» og nummer 12 Ansvarlig forbruk og produksjon. Her bør et sentralt tiltak være en grundig kartlegging av det biologiske mangfoldet i regionen og en handlingsplan for å ta vare på sårbare arter og økosystemer.

Fra saksutredningen:

Tynset kommune mener at man i alle fall bør arbeide videre med bærekraftmålene:

- Utdanning
- Bærekraftige byer og lokalsamfunn
- Stoppe klimaendringene

Regionrådgivers vurdering: Disse innspillene tas med til arbeidet med strategien for gjennomføring av FNs bærekraftsmål.

- **Fjellregionen skal i løpet av perioden sikres full bredbåndsdekning og vesentlig oppgradering av dagens mobildekning.**

Regionrådet for Fjellregionen skal i løpet av 2021-2022 gjennomføre følgende tiltak:

- gjennomføre en felles kartlegging, utarbeide felles søknad på vegne av kommunene for å bedre mobildekningen og avklare det videre arbeid med realiseringen

Ansvar: Arbeidsutvalget i samarbeid med ansvarlige i kommunene

-drive interessepolitisk arbeid for full bredbåndsdekning og vesentlig oppgradering av dagens mobildekning gjennom aktuelle aktører

Ansvar: Arbeidsutvalget

- **Landbruket og tilstøtende næringer skal ha forutsigbare rammer som legger grunnlag for økt selvforsyningsgrad, trygghet for investeringer og bredde i bruksstørrelse i regionen. En vesentlig forutsetning for utvikling av landbruket i Fjellregionen er utmarksbeitet.**

Regionrådet for Fjellregionen skal i løpet av 2021-2022 gjennomføre følgende tiltak:

-prioritere og gjennomføre interessepolitisk arbeid for forutsigbare rammer som legger grunnlag for nyrekruttering, økt selvforsyningsgrad, trygghet for investeringer og bredde i bruksstørrelse i regionen

Ansvar: Arbeidsutvalget

Arbeidsmåter og øvrig samarbeid:

- Regionrådet for Fjellregionen skal fremme felles interessepolitikk som bidrar til gode rammebetingelser for innbyggere og næringsliv i Fjellregionen.

Sentrale interessepolitiske saker er:

- Infrastruktur og kollektivtilbud
- Helsetjenester
- Utdanningstilbud
- Forutsigbare og gode rammebetingelser for næringslivet
- Andre aktuelle politiske spørsmål

Regionrådet for Fjellregionen skal i løpet av 2021-2022 gjennomføre følgende tiltak:

-gi fortløpende interessepolitiske innspill til ulike aktører i sentrale politiske saker og delta aktivt i utarbeidelsen av regionale planer og strategier i Innlandet fylkeskommune, statlige organer og andre

Ansvar: Arbeidsutvalget

Innspill fra Alvdal:

Regionrådets sentrale oppgave mener kommunedirektøren må være å jobbe aktivt med viktig interessepolitikk for regionen.

Innspill fra Tynset:

Kommunedirektøren ser det som riktig og viktig at regionrådet har et sterkt fokus på interessepolitikk slik handlingsplanen viser. Handlingsplanen kan under sentrale interessepolitiske saker fokusere mer på annen infrastruktur som fylkesveier og RV 3. Dette må gjøres parallelt med arbeidet med elektrifisering av jernbanen.

Regionrådgivers vurdering: Disse innspillene er godt ivarettatt i utkastet til handlingsplan. Interessepolitikk er en hovedoppgave, og veier har stort fokus i arbeidet med infrastruktur.

Tufsingdal Bondelag og Ungdomsrådet for Fjellregionen har flere innspill til landbrukspolitikken, der det både er pekt på hva som er viktig og forslag til nye politiske grep
Tufsingdal Bondelag har også flere innspill som må vurderes i Os og andre kommuner.

Regionrådgivers vurdering: Disse innspillene tas med til en gjennomgang i arbeidsutvalget av viktige synspunkter å fremme om landbrukspolitikken som en del av «Forutsigbare og gode rammebetingelser for næringslivet.»

-fortsatt arbeide for utvikling av jernbanen med elektrifisering av Røros- og Solørbanen gjennom blant annet å være sekretariat for Jernbaneforum Røros- og Solørbanen
Ansvar: Administrasjonen

Forslag fra Os:

Fortsatt arbeide for utvikling av jernbanen med elektrifisering eller overgang til annen tilnærmet klimanøytral drift av Røros- og Solørbanen gjennom blant annet å være sekretariat for Jernbaneforum Røros- og Solørbanen.

Regionrådgivers vurdering: Dette innspillet er i strid med strategien til Jernbaneforum Røros- og Solørbanen om å arbeide for elektrifisering som løsning for å få flytte gods fra bane, som samtidig vil sikre tilgang til materiell for passasjertrafikken. Det foreligger ikke kunnskap om at det arbeides med andre løsninger for godstrafikken på jernbane. Forslaget bør avvises.

-bidra til at stabilt tilbud i kjeveortopedi etableres i regionen

Ansvar: Arbeidsutvalget

Forslag fra Rendalen:

- Bidra til et fortsatt tilbud med øyenlege i regionen

Ansvar: Arbeidsutvalget

Regionrådgivers vurdering: Forslaget om kjeveortoped er tatt med på grunn av at det er snakk om å yte et økonomisk bidrag for å løse denne spesielle utfordringen. Ordførerne har understreket at dette ikke må skape presedens for andre stillinger. Innspillet bør derfor vurderes som en del av arbeidet med rekruttering i handlingsplanen.

-arbeide for at Regionrådet for Fjellregionen skal ha en styreplass og mer aktiv rolle i Fjellnettverket

Ansvar: Arbeidsutvalget

-etablere en fellesarena for det interessepolitiske arbeidet for informasjon, drøftinger og forankring. Fellesarenaen kan opprette nettverk etter behov med administrativ bistand for felles informasjon, drøfting og prioritering av forslag til utviklingstiltak i fellesskap mellom kommunene og andre aktører

Ansvar: Arbeidsutvalget og administrasjonen

-Ungdomsmedvirkning og ungt entreprenørskap skal kjennetegne regionen. Ungdommen skal involveres aktivt i utvikling av regionen gjennom det frivillige samarbeidet i Ungdomsrådet for Fjellregionen og ungdomsrådene i kommunene.

Regionrådet for Fjellregionen skal i løpet av 2021-2022 gjennomføre følgende tiltak:
- gjennomføre «Fjellungdom i klimaskiftet» med fokus på entreprenørskapsarbeidet i skolene, Skapende Ungdomsmesse og klimatoppmøte for ungdom

Ansvar: Administrasjonen i samarbeid med Ungt Entreprenørskap Innlandet

-avklare videre arbeid med ungt entreprenørskap fra høsten 2022

Ansvar: Arbeidsutvalget

-fortsett legge til rette for ungdomsmedvirkning gjennom å være sekretariat for Ungdomsrådet for Fjellregionen

Ansvar: Administrasjonen

Forslag fra Ungdomsrådet

- Ungdomsrådet bør få stille med to representanter i møter, slik at de kan hjelpe og støtte hverandre. Dette gjelder for eksempel i de styrende organer i Regionrådet for Fjellregionen.

Regionrådgivers vurdering: Intensjonen i forslaget støttes, fordi det vil skape større trygghet for ungdommer i ulike former for arbeid. Forslaget bør vurderes konkret i forhold til organiseringen av regionrådets arbeid og samarbeidsavtale mellom kommunene, som også oppfordres til å vurdere dette i forhold til kommunal virksomhet.

- **Det skal samarbeides om nye tiltak for å få flere unge til å flytte hjem og øke attraktiviteten for bosetting og etableringer.**

Regionrådet for Fjellregionen skal i løpet av 2021-2022 gjennomføre følgende tiltak:

-ta initiativ til et samarbeid for å utvikle og gjennomføre nye tiltak for tilflytting, øke attraktiviteten for bosetting og etableringer i samarbeid mellom kommunene og andre aktører, herunder vurdere rekruttering og felles stillingsutlysninger

Ansvar: Arbeidsutvalget

Forslag fra Ungdomsrådet, som også har pekt på viktige forutsetninger for å lykkes som er innspill til både til det interessepolitiske arbeidet i fellesskap og i den enkelte kommune

- Arbeidet med rekruttering/tilflytting bør skje på sosiale plattformer og steder hvor ungdom møtes

- Fellesarrangementer som Hematt bør gjennomføres

- Samarbeid om sommerjobber for ungdom bør iverksettes i fellesskap mellom alle kommunene og næringslivet, ikke minst for å gjøre muligheter kjent

- Kontakten med de som eier fritidsboliger bør styrkes for mer samarbeid og deltakelse i lokalsamfunnene, og det bør bli lettere å bytte bostedsadresse for dem som ønsker det

OBS: Livestock har etter sakspapirene ble sendt ut levert et innspill om Hematt bør «være en naturlig del av handlingsplanen til regionrådet».

Regionrådgivers vurdering: Hematt er et egnet tiltak, og dette bør realiseres gjennom det videre arbeidet i samarbeid med flere og planlegges gjennomført så snart koronapandemien gjør det mulig. Dette er ivare tatt i tiltaket i utkastet.

Det gjøres nå et omfattende arbeid med sommerjobber i 2020 i flere av kommunene, og det kan være fornuftig med et samarbeid om dette – også med næringslivet – og gjennomføre et systematisk arbeid i årene som kommer. Det foreslås derfor et nytt punkt:

-ta initiativ til et samarbeid mellom kommunene og næringslivet om sommerjobber for ungdom

Ansvar: Arbeidsutvalget i samarbeid med Ungdomsrådet for Fjellregionen

Intensjonen i forslaget om de som eier fritidsboliger støttes, og bør tas med i det videre arbeidet med å gjennomføre tiltaket i utkastet.

OBS: Arbeidsutvalget valgte å følge anbefalingen, men endre fra «til samarbeid» til «dialog», slik at nytt punkt legges inn:

-ta initiativ til dialog mellom kommunene og næringslivet om sommerjobber for ungdom

Ansvar: Arbeidsutvalget i samarbeid med Ungdomsrådet for Fjellregionen

- **Regionalt utviklingsarbeid skal forankres i den enkelte kommune og gjennom god kommunikasjon med regionrådets samarbeidspartnere.**

Regionrådet for Fjellregionen skal i løpet av 2021-2022 gjennomføre følgende tiltak:

-avklare rammer for samarbeid med Innlandet fylkeskommune i tråd med partnerskapsavtalen

Ansvar: Arbeidsutvalget og administrasjonen

- **Regionrådet skal bidra til økt inkludering, innovasjon, næringsutvikling og verdiskapning knyttet til vår felles kultur og røtter i fjellandbruket.**

Regionrådet for Fjellregionen skal i løpet av 2021-2022 gjennomføre følgende tiltak:

-bidra økonomisk og med aktiv deltakelse i styringsgruppa for «Sammen om rett aktivitet for alle – i Fjellregionen»

Ansvar: Arbeidsutvalget og administrasjonen

-arbeide for at Innovasjon Norge fortsatt skal være representert i regionen

Ansvar: Arbeidsutvalget

-utrede hvordan utvikling av reiselivet kan skje i fellesskap mellom kommunene og næringslivet

Ansvar: Arbeidsutvalget

-bidra økonomisk til iverksettelse av fellesprosjekter

Ansvar: Arbeidsutvalget

-utrede om regionrådet skal være sekretariat for felles internasjonalt råd

Ansvar: Arbeidsutvalget og administrasjonen

Forslag fra Os:

Det må bevilges økte investeringsvirkemidler som ivaretar en variert bruksstruktur.

Regionrådgers vurdering: Dette innspillet dreier seg om landbrukspolitikken. Det foreslås derfor at innspillet tas med til en gjennomgang i arbeidsutvalget av viktige synspunkter å fremme om landbrukspolitikken som en del av «Forutsigbare og gode rammebetingelser for næringslivet.»

Kommunene har ansvar for å følge opp mål og strategier i sine egne planer og gjennom aktuelle samarbeidspartnere.